

Ramowy wzór umowy w sprawie realizacji programu „Aktywny samorząd”

**UMOWA nr: w sprawie realizacji programu „Aktywny samorząd”,
zawarta w dniu (miesiąc słownie):
w (miejscowość):.....**

W przypadku umowy zawieranej w formie elektronicznej pomóż zapis w brzmieniu: „zawarta w dniu (miesiąc słownie):”.

pomiędzy: Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z siedzibą w Warszawie Al. Jana Pawła II nr 13, zwanym dalej „PFRON”, który reprezentują:

1) (nazwisko i imię):..... - (stanowisko):.....

2) (nazwisko i imię):..... - (stanowisko):.....

a:

(nazwa osoby prawnej): z siedzibą w:

(dokładny adres):.....

zwanym dalej „Realizatorem” którego reprezentują:

1) (nazwisko i imię):..... - (stanowisko):.....

2) (nazwisko i imię):..... - (stanowisko):.....

jeżeli umowa podpisywana jest przez osoby upoważnione do reprezentowania Realizatora na podstawie pełnomocnictwa, należy dodać:

zgodnie z treścią pełnomocnictwa z dnia: r.,

o następującej treści:

Preambuła

Mając na uwadze:

- zakończenie pilotażu programu „Aktywny samorząd” i potrzebę kontynuacji, dalsze wzmocnianie oraz usprawnianie współpracy PFRON i Realizatora na rzecz realizacji praw osób z niepełnosprawnościami i ich integracji społecznej,
- szczególną rolę Realizatora w świadczeniu i wspieraniu usług dla osób niepełnosprawnych, m.in. w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej,

strony umowy deklarują dalszą wzajemną współpracę przy realizacji programu „Aktywny samorząd”, zwanego dalej „programem” oraz ustalają, że współpraca ta obejmuje formy wsparcia osób z niepełnosprawnościami przewidziane w ramach modułów: I - III programu.

Każdego roku realizacji programu PFRON będzie zatwierdzał dokument wyznaczający kierunki działań programu oraz warunki brzegowe obowiązujące realizatorów programu w danym roku, zwany dalej „kierunkami działań”.

Paragraf 1.

1. Przedmiotem umowy jest powierzenie Realizatorowi realizacji programu „Aktywny samorząd”. Umowa dotyczy realizacji programu na terenie powiatu/powiatów przez:¹
 - 1) (nazwa powiatu):.... przez (jednostka):..... ;
 - 2) (nazwa powiatu):.... przez (jednostka):.....
2. Realizator oświadcza, że:
 - 1) znane mu są zapisy zawarte w programie oraz zobowiązuje się do ich stosowania;
 - 2) zobowiązuje się do stosowania postanowień zawartych w kierunkach działań oraz w dokumencie pn. Zasady dotyczące wyboru, dofinansowania i rozliczania wniosków o dofinansowanie w ramach modułów: I i II programu „Aktywny samorząd”; zatwierdzonym przez Zarząd PFRON;
 - 3) na dzień zawarcia umowy, nie posiada: wymagalnych zobowiązań wobec PFRON, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Urzędu Skarbowego oraz wobec organów i instytucji wykonujących zadania z zakresu administracji publicznej, jak też nie posiada zaległości w obowiązkowych wpłatach na PFRON;
 - 4) znane są mu przepisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. Urz. UE L 119 z dnia 4 maja 2016 r.) - ogólne rozporządzenie o ochronie danych - RODO, a także ustawy o ochronie danych osobowych oraz, że jako administrator przy przetwarzaniu danych osobowych podczas realizacji programu, będzie ich przestrzegał;
 - 5) przyjmuje do wiadomości i stosowania, iż przekazane w ramach niniejszej umowy środki finansowe PFRON w paragrafie 3030 (transfery dla ludności) będą przekazywane bezpośrednio osobom z niepełnosprawnościami na podstawie umowy dofinansowania zawieranej pomiędzy Realizatorem a wnioskodawcą oraz wyłącznie na realizację form wsparcia adresowanych do osób z niepełnosprawnościami, przewidzianych w programie;

¹ należy wypełnić odpowiednio; jeśli Realizator podjął się realizacji programu na rzecz osób z niepełnosprawnościami z terenu działania innego samorządu powiatowego, punkt 2 należy uzupełnić odpowiednio

- 6) przyjmuje do wiadomości i stosowania, iż wnioski o dofinansowanie w ramach programu będą rejestrowane i obsługiwane wyłącznie w dedykowanym i bezpłatnie udostępnionym Systemie Obsługi Wsparcia finansowanego ze środków PFRON, zwanym dalej SOW, a przyznanie drugiej lub kolejnych transzy środków finansowych na realizację programu w roku i latach kolejnych, odbywać się będzie wyłącznie na podstawie danych rzeczowo-finansowych w zakresie realizacji programu, które będą ujęte w SOW.

Paragraf 2.

1. Przekazanie przyznanych przez PFRON w roku środków finansowych na realizację programu na terenie, o którym mowa w paragrafie 1 ustęp 1, nastąpi w transzach, według następujących zasad:
 - 1) pierwsza transza środków finansowych przekazana zostanie Realizatorowi w pierwszym półroczu, w formie zaliczki do łącznej wysokości: zł słownie złotych: , w tym na realizację:
 - a) modułu I w wysokości: zł
słownie złotych: ,
 - b) modułu II w wysokości: zł
słownie złotych: ,
 - c) modułu III w wysokości: zł
słownie złotych: ,
oraz na:
 - d) obsługę realizacji programu², w wysokości:zł
słownie złotych: ,
 - e) promocję programu³, w wysokości.....
słownie złotych: ,
 - f) ewaluację programu⁴, w wysokości.....
słownie złotych: ,
- z zastrzeżeniem ustępu 7;
- 2) druga lub kolejna transza środków finansowych PFRON przeznaczonych na realizację programu zostanie przekazana przez PFRON, na podstawie danych rzeczowo-finansowych ujętych w SOW oraz zapotrzebowania złożonego przez Realizatora do PFRON, w wysokości określonej w aneksie do umowy, z zastrzeżeniem punktu 3;

² nie więcej niż 5% środków przekazanych ogółem

³ nie więcej niż 1% środków przekazanych ogółem

⁴ nie więcej niż 0,5% środków przekazanych ogółem

- 3) aneksu do umowy, o którym mowa w punkcie 2, nie zawiera się w przypadku, gdy środki finansowe przekazane na podstawie punktu 1 umożliwią Realizatorowi udzielenie dofinansowania w ramach wszystkich wniosków pozytywnie zweryfikowanych pod względem formalnym i merytorycznym, a także, gdy Realizator nie złoży zapotrzebowania.
2. Zapotrzebowanie, o którym mowa w ustępie 1 punkt 2, Realizator składa drogą elektroniczną do PFRON, zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, w terminie 7 dni kalendarzowych od zakończenia I, II lub III kwartału każdego roku realizacji programu lub na wezwanie PFRON lub w razie wystąpienia dodatkowych potrzeb, lecz nie później niż do dnia 4 grudnia każdego roku realizacji programu.
3. Wysokość środków, o których mowa w ustępie 1 punkt 2 ustalana jest przez PFRON z uwzględnieniem możliwości finansowych PFRON, stopnia wykorzystania przez Realizatora środków przekazanych w ramach pierwszej transzy oraz proporcjonalnie do liczby wniosków o dofinansowanie lub kwoty zapotrzebowania we wnioskach zweryfikowanych pozytywnie pod względem formalnym/merytorycznym.
4. Realizator zobowiązuje się do wydzielenia osobnego rachunku bankowego, w celu zapewnienia ewidencji księgowej dla środków pozyskanych z PFRON, w ramach realizacji umowy. Realizator zobowiązuje się do:
 - 1) przedkładania do PFRON numeru rachunku bankowego każdorazowo przed przekazaniem pierwszej transzy środków PFRON;
 - 2) prowadzenia wyodrębnionej dokumentacji finansowo - księgowej w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych.
5. Odsetki powstałe na rachunku bankowym, o którym mowa w ustępie 4 zwracane są na rachunek bankowy PFRON. Realizator zobowiązuje się do:
 - 1) wykorzystywania wskazanego rachunku bankowego wyłącznie w celu dokonywania operacji finansowych związanych z realizacją programu;
 - 2) utrzymywania na wskazanym rachunku bankowym wyłącznie środków finansowych przeznaczonych na realizację programu wraz z odsetkami od tych środków finansowych, powstałymi z umowy rachunku bankowego;
 - 3) zamknięcia wskazanego rachunku bankowego nie wcześniej, niż po dokonaniu zwrotu niewykorzystanych na realizację programu środków oraz odsetek bankowych powstałych na ww. rachunku, na wskazany przez PFRON rachunek bankowy.
6. Przekazanie środków PFRON, o których mowa w ustępie 1 punkt 1 nastąpi po podpisaniu umowy. Płatność przez PFRON przyznanych Realizatorowi środków finansowych następuje w polskich złotych.

7. W ramach środków finansowych przekazanych przez PFRON na obsługę realizacji programu oraz na promocję i ewaluację programu, Realizator pokrywa wydatki rzeczowe i osobowe, związane z działaniami, na które środki te zostały przeznaczone. Wydatki dokonane przez Realizatora w ramach tych środków nie podlegają rozliczeniu z PFRON.
8. W przypadku, gdy Realizator wykorzysta poniżej 90% środków przekazanych przez PFRON na udzielanie osobom z niepełnosprawnościami wsparcia w ramach modułów: I i II programu, wysokość środków na obsługę programu będzie wyliczana od wysokości środków faktycznie wykorzystanych na udzielanie dofinansowań. W takim przypadku różnica pomiędzy środkami przekazanymi a należnymi z tytułu obsługi realizacji programu wraz z odsetkami bankowymi podlega zwrotowi na rachunek bankowy wskazany przez PFRON. Minimalna, gwarantowana kwota na obsługę realizacji programu przez Realizatora, stanowi 30% środków przekazanych w danym roku na obsługę realizacji programu, niezależnie od wysokości środków PFRON wykorzystanych na realizację programu.
9. Zwrot, o którym mowa w ustępie 8 następuje wraz z rozliczeniem całości środków finansowych PFRON przekazanych Realizatorowi w danym roku.
10. W ramach środków przekazanych przez PFRON na udzielanie dofinansowań lub refundację kosztów, Realizator może dokonać przeniesienia środków finansowych pomiędzy modułami programu – jednak nie wcześniej niż po przekazaniu w danym roku przez PFRON ostatniej transzy środków finansowych na realizację programu, z zastrzeżeniem ustępu 11, oraz jeśli:
 - 1) wszystkie wnioski pozytywnie zweryfikowane pod względem formalnym w ramach modułu, z którego Realizator przenosi środki finansowe, zostały lub zostaną w danym roku zrealizowane poprzez wypłatę dofinansowania;
 - 2) Realizator zawiadomi PFRON o zamiarze przeniesienia środków pomiędzy modułami, a PFRON w ciągu 14 dni od daty otrzymania tego zawiadomienia nie wniesie sprzeciwu wobec zgłoszonego zamiaru i zawiadomi o podjętej w tym zakresie decyzji, przy czym zgoda na przeniesienia nie wymaga aneksowania umowy.
11. Przeniesienie, o którym mowa w ustępie 10, może nastąpić także po zakończeniu terminu przyjmowania wniosków o dofinansowanie, w przypadku, gdy środki finansowe przekazane w ramach pierwszej transzy umożliwią Realizatorowi realizację wszystkich wniosków pozytywnie zweryfikowanych pod względem formalnym i merytorycznym, a także, gdy Realizator nie złoży zapotrzebowania, o którym mowa w paragrafie 2 ustęp 1 punkt 2.

Paragraf 3.

1. Realizator przyjmuje do wiadomości i stosowania, że środki finansowe przekazywane przez PFRON na realizację programu:

- 1) mogą być przeznaczone na realizację ściśle określonego celu - w zakresie środków finansowych przeznaczonych na realizację modułów programu mogą być wykorzystane jedynie na udzielanie pomocy finansowej osobom z niepełnosprawnościami spełniającym warunki uczestnictwa w programie, zgodnie z przeznaczeniem wskazanym w programie oraz zgodnie z kierunkami działań obowiązującymi w danym roku, z zastrzeżeniem punktów: 2-5;
 - 2) mogą być przeznaczone jedynie na te cele, które nie są objęte przez Realizatora dofinansowaniem w ramach zadań wynikających z art. 35a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
 - 3) nie mogą być przeznaczone na współfinansowanie zadań, o których mowa w punkcie 2;
 - 4) nie mogą być uzupełniane środkami PFRON, przekazywanymi Realizatorowi na realizację zadań, o których mowa w punkcie 2;
 - 5) podlegają kontroli PFRON, która obejmuje prawidłowość realizacji programu oraz prawidłowość wydatkowania i wykorzystania środków finansowych przekazanych Realizatorowi i beneficjentom pomocy.
2. Kontrola w zakresie przedmiotu umowy, o której mowa w ustępie 1 punkt 5:
- 1) przeprowadzana jest zgodnie z zasadami i trybem określonym w przepisach wykonawczych, wydanych na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
 - 2) może być przeprowadzona:
 - a) w każdym czasie - w trakcie, jak i po zakończeniu realizacji programu,
 - b) w siedzibie Realizatora, jak i u beneficjentów pomocy, a także w innym miejscu realizacji programu,
 - c) przez osoby upoważnione przez PFRON, które to osoby mogą badać dokumenty i inne nośniki informacji, które mają lub mogą mieć znaczenie dla oceny prawidłowości realizacji programu i wykonania umowy oraz żądać ustnie lub na piśmie informacji dotyczących wykonania umowy.
3. W przypadku stwierdzenia w wyniku kontroli nieprawidłowości, PFRON przekaze wnioski i zalecenia w celu ich usunięcia, w szczególności wysokość kwoty do zwrotu.
4. Realizator zobowiązuje się do:
- 1) umożliwienia w każdym czasie przedstawicielom PFRON przeprowadzenia kontroli w zakresie realizacji programu i wykorzystywania środków finansowych PFRON przeznaczonych na realizację programu oraz do udzielania na życzenie PFRON wyjaśnień, lub pisemnych informacji o przebiegu oraz zaawansowaniu realizacji programu, a także przekazywania dokumentów dotyczących realizacji programu;

- 2) systematycznego uzupełniania SOW danymi zgodnymi z aktualnym stanem faktycznym w zakresie obsługi wniosków, w tym danymi uzyskanymi od wnioskodawców, którzy nie złożyli wniosku o dofinansowanie w formie elektronicznej, przy czym dane te będą uzupełniane wyłącznie w zakresie wymaganym przez SOW;
- 3) prowadzenia dokumentacji rozliczeniowej i przechowywania przez 5 lat dokumentów na podstawie, których środki PFRON zostały przyznane, przekazane Beneficjentom i rozliczone, licząc od początku roku następującego po roku, w którym Realizator zawarł umowę dofinansowania z wnioskodawcą;
- 4) monitorowania, kontroli i rozliczania środków finansowych przyznanych Beneficjentom i wydatkowanych w ramach programu;
- 5) współpracy z PFRON w zakresie ewaluacji programu, w tym gromadzenia i przekazywania do PFRON informacji koniecznych w celu jej przeprowadzenia;
- 6) zwrotu na wskazany przez PFRON rachunek bankowy kwot niewłaściwie wykorzystanych, środków wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub zasadami programu przez Realizatora lub beneficjentów pomocy albo w przypadku o którym mowa w ustępie 3, w terminie wskazanym w wezwaniu lub protokole kontroli (wystąpieniu pokontrolnym).

Paragraf 4.

PFRON zobowiązuje się do:

- 1) rezerwowania w planie finansowym PFRON środków na realizację programu;
- 2) terminowego przekazywania Realizatorowi środków finansowych przyznanych na realizację programu;
- 3) informowania Realizatora o wszelkich zmianach związanych z zasadami realizacji programu, w tym za pośrednictwem witryny internetowej PFRON;
- 4) udzielania Realizatorowi wsparcia merytorycznego w trakcie realizacji programu;
- 5) udzielania Realizatorowi informacji w zakresie uczestnictwa wnioskodawców w programach realizowanych przez PFRON, które przewidywały uzyskanie dofinansowania na cele, o których mowa w programie;
- 6) przestrzegania przy przetwarzaniu danych osobowych podczas realizacji programu przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. Urz. UE L 119 z dnia 4 maja 2016 r.) - ogólne rozporządzenie o ochronie danych - RODO, a także ustawy o ochronie danych osobowych;

- 7) zapewnienia sprawności technicznej SOW i niezwłocznego rozpatrywania uwag Realizatora, związanych z jego funkcjonowaniem, z uwzględnieniem zasad przewidzianych w dokumencie pn. „Regulamin korzystania z Systemu SOW”, przy czym PFRON zastrzega sobie prawo do dowolnej modyfikacji usług, sposobu działania SOW oraz podejmowania wszelkich dozwolonych przez prawo czynności związanych z obsługą i konserwacją SOW.

Paragraf 5.

1. Realizator zobowiązany jest do rozliczenia przekazanych przez PFRON środków finansowych na realizację programu, w następujących terminach:
 - 1) do dnia 15 października każdego roku – w zakresie środków, o których mowa w paragrafie 2 ustęp 1 punkt 1;
 - 2) do dnia 31 stycznia roku następującego po zakończeniu danego roku realizacji programu - w zakresie całości środków przekazanych w danym roku;
 - 3) do dnia 15 kwietnia roku następującego po zakończeniu danego roku realizacji programu - w zakresie całości środków przekazanych w danym roku, z zastrzeżeniem paragrafu 2 ustępy: 7-11.
2. Celem rozliczenia przekazanych przez PFRON środków finansowych Realizator prześle drogą elektroniczną do PFRON:
 - 1) Informację dotyczącą stanu realizacji programu, zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik nr 1;
 - 2) w przypadku rozliczenia, o którym mowa w ustępie 1 punkt 3 - historię rachunku bankowego, o którym mowa w paragrafie 2 ustęp 4, celem potwierdzenia przekazania na rachunek bankowy PFRON środków niewykorzystanych oraz odsetek zgromadzonych na tym rachunku;
 - 3) w przypadku rozliczenia, o którym mowa w ustępie 1 punkt 1 – sprawozdanie z przeprowadzonych kontroli wykorzystywania przedmiotu dofinansowania przez beneficjentów pomocy, zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik nr 2 do umowy, w zakresie dotyczącym wniosków zrealizowanych w roku poprzedzającym rok złożenia sprawozdania.
3. PFRON zastrzega sobie prawo do weryfikacji dokumentów, o których mowa w ustępie 2 i żądania zwrotu przekazanych środków finansowych powyżej uznanych kwot.
4. Realizator zobowiązuje się do składania na żądanie PFRON dodatkowych wyjaśnień oraz dokumentów, niezbędnych do rozliczenia przekazanych przez PFRON środków finansowych.
5. O rozliczeniu przekazanych w danym roku środków finansowych PFRON powiadomi Realizatora odrębnym pismem.

6. Decyzja dotycząca rozliczenia przekazanych w danym roku środków finansowych PFRON podejmowana będzie nie później niż w terminie 30 dni od daty przekazania przez Realizatora dokumentów rozliczeniowych. Pisemna informacja o decyzji dotyczącej rozliczenia środków przekazanych w danym roku przekazywana będzie w terminie 5 dni od daty jej podjęcia.

Paragraf 6.

1. Środki finansowe PFRON przekazane w danym roku na realizację programu mogą być wydatkowane przez Realizatora nie później niż do dnia złożenia rozliczenia, o którym mowa w paragrafie 5 ustęp 1 punkt 3, o ile wydatki te będą uwzględnione w tym rozliczeniu. W przypadku wykorzystania na realizację programu tylko części przekazanych przez PFRON środków finansowych, niewykorzystana część środków podlega zwrotowi.
2. Zwrot środków finansowych PFRON, o którym mowa w ustępie 1, wraz z odsetkami bankowymi powstałymi na wydzielonym dla środków PFRON rachunku bankowym Realizatora, nastąpi na rachunek bankowy wskazany przez PFRON, nie później niż do dnia 15 kwietnia roku następującego po roku realizacji programu, którego dotyczy zwrot środków.
3. Zwrot środków finansowych w terminie późniejszym niż określony w ustępie 2, spowoduje naliczenie odsetek w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych. Odsetki w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych naliczane będą od kwoty należnej do zwrotu powiększonej o odsetki bankowe.
4. Odsetek, o których mowa w ustępie 3 nie nalicza się w przypadku, gdy wystąpienie okoliczności powodujących zwrot środków w terminie późniejszym, niż określony w ustępie 2, było niezależne od Realizatora.

Paragraf 7.

Realizator zobowiązany jest do powiadomienia PFRON, pod rygorem wypowiedzenia umowy, o każdym zdarzeniu mającym wpływ na termin lub zakres realizacji zobowiązań wynikających z umowy, do 7 dni od zaistnienia tego zdarzenia.

Paragraf 8.

W sprawach nieuregulowanych w programie i przez PFRON w dokumentach obowiązujących w ramach realizacji programu, dotyczących trybu postępowania i zasad dofinansowania osób z niepełnosprawnościami, stosuje się odpowiednio przepisy określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Paragraf 9.

1. Umowa może być rozwiązana na mocy porozumienia stron, w sytuacji:
 - 1) nieposiadania przez PFRON środków finansowych na realizację programu;

- 2) wystąpienia okoliczności, za które strony nie ponoszą odpowiedzialności, a które uniemożliwiają wykonanie umowy.
2. Rozwiązania umowy, z przyczyn określonych w ustępie 1, może dokonać każda strona umowy poprzez jej wypowiedzenie w terminie 14 dni. Skutki finansowe i ewentualny zwrot środków finansowych strony określają w protokole.
3. Warunkiem rozwiązania umowy z inicjatywy Realizatora jest wywiązanie się przez Realizatora ze zobowiązań wynikających z przekazania przez PFRON środków finansowych na realizację programu.
4. PFRON zastrzega sobie prawo rozwiązania umowy w trybie natychmiastowym w przypadku:
 - 1) niewykonania przez Realizatora zobowiązań określonych w umowie, w szczególności nieterminowego wykonywania umowy;
 - 2) złożenia w umowie oświadczeń niezgodnych z rzeczywistym stanem;
 - 3) odmowy poddania się kontroli;
 - 4) stwierdzenia, w wyniku kontroli lub działań monitorujących przeprowadzonych przez PFRON, że Realizator wykorzystał środki w całości lub w części na inne cele, niż określone w umowie.
5. W przypadku rozwiązania umowy z przyczyn określonych w ustępie 4, Realizator zobowiązany jest do zwrotu kwoty przekazanej przez PFRON, z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, naliczonymi od dnia wykonania przez PFRON płatności tych środków do dnia uregulowania całości włącznie – w terminie wskazanym w skierowanej do Realizatora informacji o konieczności zwrotu zakwestionowanej części środków (wezwanie do zapłaty).
6. Jeżeli zgodnie z postanowieniami umowy PFRON podejmie kroki w kierunku odzyskania przekazanych środków PFRON, zobowiązany będzie do:
 - 1) rozwiązania umowy ze wskazaniem powodu jej rozwiązania;
 - 2) określenia wysokości roszczenia, przy czym w sytuacjach, o których mowa w art. 49e ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, poprzez wydanie decyzji nakazującej zwrot wypłaconych środków;
 - 3) wyznaczenia terminu zwrotu przekazanych środków finansowych wraz z odsetkami;
 - 4) wskazania numeru rachunku bankowego, na który należy dokonać zwrotu środków, o których mowa w punkcie 2;
 - 5) wysłania wypowiedzenia w formie elektronicznej przez e-doręczenia na adres Realizatora.

7. Rozwiązanie umowy w przypadku, o którym mowa w ustępie 4, następuje z dniem doręczenia rozwiązania umowy. Za doręczenie wypowiedzenia uznaje się także przesyłkę poleconą wysłaną na adres Realizatora, dwukrotnie awizowaną.
8. W przypadku sporu w zakresie zasadności konieczności zwrotu zakwestionowanej przez PFRON części środków, rozwiązanie umowy może nastąpić po uprawomocnieniu decyzji, o której mowa w ustępie 6 punkt 2 nakazującej zwrot wypłaconych środków.

Paragraf 10.

Umowa wygasa w przypadku podjęcia przez Radę Nadzorczą PFRON decyzji o zakończeniu realizacji programu, z zastrzeżeniem paragrafu 9.

Paragraf 11.

1. Wszelkie oświadczenia, związane z realizacją umowy, powinny być składane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń woli w imieniu Realizatora.
2. Strony ustaliły adresy korespondencyjne, pod które kierowana będzie korespondencja związana z realizacją umowy:
 - 1) w przypadku PFRON, korespondencja pisemna może być kierowana na adres:
.....⁵, a w przypadku drogi elektronicznej przez e-doręczenia;
 - 2) w przypadku Realizatora, korespondencja pisemna może być kierowana na adres:
.....⁶, a w przypadku drogi elektronicznej przez e-doręczenia.
3. Zmiany umowy wymagają jej aneksowania pod rygorem nieważności. Załączniki do umowy stanowią integralną część umowy. Umowa zawiera załączniki numer: 1-2.
4. W przypadku przyznania przez PFRON środków finansowych na realizację programu w kolejnych latach, zakres finansowy umowy podlega każdorazowo zmianie w formie aneksu. Podstawą decyzji PFRON i zawarcia w danym roku aneksu do umowy każdorazowo będzie wystąpienie Realizatora o przyznanie środków PFRON na realizację programu.
5. W sprawach nieuregulowanych umową mają zastosowanie odpowiednie przepisy prawa.
6. Wszelkie spory wynikłe z umowy podlegają rozpatrzeniu przez Sąd właściwy dla siedziby Oddziału: PFRON, z zastrzeżeniem paragrafu 9 ustęp 6.
7. Umowa wchodzi w życie z dniem podpisania⁷.

⁵ wskaż adres właściwego Oddziału PFRON

⁶ wskaż adres właściwego Realizatora

⁷ ustęp pominięty w przypadku umowy sporządzonej w formie elektronicznej

Paragraf 12.

Umowę sporządzono w 2 (dwóch) jednobrzmiących egzemplarzach: jeden egzemplarz dla PFRON i jeden dla Realizatora.

Realizator:

.....

.....

PFRON:

.....

.....

W przypadku umowy zawieranej w formie elektronicznej paragraf 12 otrzymuje brzmienie:

Paragraf 12.

1. Umowa wchodzi w życie z dniem jej zawarcia.
2. Umowę sporządzono w formie elektronicznej, została podpisana przez strony przy użyciu kwalifikowanego podpisu elektronicznego lub (o ile dotyczy) podpisu zaufanego (tj. podpisu złożonego przy wykorzystaniu Profilu Zaufanego na platformie ePUAP).
3. Datą zawarcia umowy jest data otrzymania przez stronę podpisaną umowę zawierającą podpisy wszystkich stron.